

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416208558
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1416208558.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Patrície Železníkovej vo veci oprávnenej T. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX A, XXX XX V. pri S., dieťa rodičov: - otec povinný platiť výživné - V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. F. XX, H., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, P.O. BOX 165/ Komenského 7, 975 28 Banská Bystrica a matka - C. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX A, XXX XX V. pri S., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 61P/208/2016-63 zo dňa 11.10.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 11.10.2018, č.k. 61P/208/2016-63 uložil povinnosť otcovi prispievať na výživu T. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 50 eur mesačne od 23.09.2016 do 31.08.2018 a sumou 90 eur mesačne od 01.09.2018 vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám T. B.. Zročné výživné za obdobie od 23.09.2016 do 31.09.2018 vo výške 1.253 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 15 eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom november 2018. Vo zvyšku návrh zamietol. V časti zverenia konanie zastavil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanovením § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, 3, § 75 ods. 1, Zákona o rodine. Pri určovaní výšky výživného vychádzal z odôvodnených potrieb oprávnenej, z možnosti a majetkových pomerov otca, ako aj možnosti matky. Konštatoval, že odôvodnenými potrebami nie sú len hmotné potreby ako strava, ošatenie, ale aj uspokojovanie ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa. Určenú výšku výživného považoval za primeranú možnostiam všetkých účastníkov. Mal preukázané, že otec je v dlhodobom výkone trestu odňatia slobody (do 07.09.2033), možnosti jeho príjmov sú obmedzené, a nemožno očakávať plnenie vyživovacej povinnosti vo výške požadovanej pôvodne matkou 250 eur mesačne. Dospel k záveru, že aj keď si otec tento stav zapríčinil svojim vlastným konaním, objektívne nie je v jeho silách ho zmeniť. Prihliadol na to, že otec nemá žiadne rodinné zázemie a nie je možné očakávať, že mu pri plnení vyživovacej povinnosti budú pomáhať príbuzní. Z uvedených dôvodov návrh vo zvyšku zamietol. Poukázal na to, že na druhej strane by bolo nespravodlivé, aby celú vyživovaciu povinnosť znášala matka, prípadne plnoletá dcéra, ktorá je aktuálne študentkou 4. ročníka gymnázia a bolo by vhodnejšie, keby venovala čas štúdiu a nie získavaniu príjmu brigádami, i keď v primeranom rozsahu nie je táto činnosť zaťažujúca a je chvályhodné, že oprávnená takto využíva svoj voľný čas. Výživné určil diferencovane vo výške 50 eur mesačne od podania návrhu a vo výške 90 eur mesačne od nástupu oprávnenej do 4. ročníka gymnázia, ktorý je finančne veľmi náročný (stužková, náklady spojené s prípadnou prípravou na VŠ). Konštatoval, že určené výživné je na pomyslenej dolnej hranici, vzhľadom

na vek oprávnenej, jej plnoletosť, pripúšťajúc, že z pohľadu otca a jeho možností je výživné na opačnej strane spektra a to na maximálnej hranici, pričom otec bude musieť vynaložiť úsilie a využiť všetky pracovné možnosti, aké sa mu vyskytnú, aby získal čo najvyšší príjem a vyživovaciu povinnosť si splnil. Otcovi dal do pozornosti, že aj keď jeho vzťah k matke oprávnenej nie je pozitívny, mal by si uvedomiť, že vyživovaciu povinnosť nemá k svojej bývalej partnerke, ale k svojej dcére, ktorá sa napriek neľahkej životnej situácii snaží riadne študovať a pripraviť sa na budúce povolanie, v čom by ju mal otec podporovať. Zročné výživné určil za obdobie od 23.09.2016 do 31.08.2018 vo výške 1.163 eur (23 mesiacov, $23 \times 50 \text{ eur} = 1.150 \text{ eur} + \text{aliquótna časť za mesiac september 2016} = 13 \text{ eur}$) a za obdobie od 01.09.2018 do 31.09.2018 vo výške 90 eur, spolu vo výške 1.253 eur ($1.150 + 13 + 90$). O povinnosti uhradiť zročné výživné rozhodol podľa § 232 Civilného sporového poriadku. V časti zverenia Natálie do starostlivosti matky konanie zastavil z dôvodu, že maloletá Natália nadobudla v priebehu konania plnoletosť prihladajúc na to, že úprava výkonu rodičovských práv a povinností, s výnimkou výživného na dieťa, sa vzťahuje len k maloletým deťom. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti výroku rozsudku o určení výšky výživného a zročnom výživnom podal odvolanie otec dôvodiac ust. § 365 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ h/ CSP v spojení s ust. § 62 a § 63 CMP. Poukázal na to, že nadobudnutím plnoletosti zaniká zákonné zastúpenie dieťaťa rodičom. Namietal, že súd na pojednávaní dňa 11.10.2018 konal v jeho neprítomnosti, ale súhlas na takýto postup dal v mesiaci február 2018, teda nie na pojednávanie dňa 11.10.2018. Nesúhlasil s návrhom matky plnoletej Natálie a jej tvrdeniami o spolužití do septembra 2011 s poukazom na vyhlásenie o domovej prehliadke zo dňa 15.11.2011. Uviedol, že podľa nariadenia vlády SR č. 384/2006 Z.z. o výške pracovnej odmeny a podmienkach poskytovania obvineným a odsúdeným má nárok poberať odmenu len v prípade, ak je ústavom zaradený na výkon práce a to podľa možnosti ústavu a z pracovnej odmeny mu budú vykonávané zrážky výživného. Objektívne teda nemá vplyv na svoje zaradenie na výkon práce. Okrem pracovných odmien nemá inú možnosť zabezpečiť si vo výkone trestu odňatia slobody iný príjem na uspokojenie výživného. Mal za to, že matka si úmyselne neuplatňovala od 21.09.2016 výživné na Natáliu a ÚVTOS jej z uvedeného dôvodu prestal vykonávať zrážky z jeho pracovnej odmeny. Poukázal na list T., ktorá odmietla zasielanie peňazí. Vyslovil názor, že týmto odmietnutím by mu nemal vzniknúť dlh na výživnom za sporné obdobie, keďže z pracovnej odmeny nie je reálne plniť si súdom určené výživné ani splácať úmyselne vytvorený dlh matkou T.. Zdôraznil, že od marca 2013 do marca 2016 mu bolo z pracovnej odmeny zrážané výživné v celkovej výške 444,24 eur, čo predstavuje za 36 mesiacov 12 eur mesačne. Platenie výživného v súdom určenej výške považoval za absurdné. Poukázal na to, že v čase maloletosti Natálie poskytoval jej matke finančné prostriedky v rôznych formách, ktoré boli určené aj na zaopatrenie T. za obdobie od septembra 2011 (hotovosť vo výške 8.000 eur, vyplatenie nákladov na vodičský preukaz vo výške 500 eur, finančná účasť na zakúpení automobilu, doučovanie z matematiky, anglického jazyka, klavír a pod., platenie hypotéky od nadobudnutia bytu v splátkach po 600 do 1.000 eur mesačne do doby prefinancovania úveru v máji 2013, platby v roku 2012, 2013 a 2014 po 1.200 eur a iné). Tieto plnenia môže dokladovať svedectvom poskytovateľa pôžičky počas väzobného stíhania a následného výkonu trestu, ku ktorej došlo prostredníctvom právnickej osoby. Uviedol, že vzhľadom na trest prepadnutia majetku sa jeho možnosti plniť vyživovaciu povinnosť na T. obmedzili na pracovnú odmenu v ÚVTOS. Namietal, že súd nezohľadnil ním poskytnuté finančné prostriedky a touto skutočnosťou sa nezaoberal. K odvolaniu pripojil prehľad príjmu za obdobie od augusta 2016 do augusta 2018 a z neho vykonávaných zrážok a rukou písaný list.

4. Oprávnená sa k odvolaniu otca nevyjadřila.

5. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

6. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal námietkou otca o porušení práva účastníka konania na spravodlivý proces z dôvodu, že súd prvej inštancie pojednával dňa 11.10.2018 v jeho neprítomnosti a bez jeho súhlasu. Z obsahu spisu vyplýva, že výzvou zo dňa 28.02.2018, bol otec súdom vyzvaný, aby oznámil, či súhlasí s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Výzvu prevzal dňa 08.03.2018, a podaním doručeným súdu dňa 15.03.2018, oznámil svoj súhlas s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Zároveň je potrebné konštatovať, že vo veci bolo nariadené len jedno pojednávanie na deň 11.10.2018, na ktorom súd prvej inštancie aj rozhodol. Rovnako zo spisu vyplýva, že otec mal možnosť sa vyjadriť k veci aj

písomne, čo využil (podanie zo dňa 07.12.2016 a podanie doručené súdu dňa 15.03.2018). Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne v súlade s ust. § 180 a § 179 CSP prihládajúc na písomné vyjadrenie otca a jeho súhlas na prejednanie veci v jeho neprítomnosti. Otec využil možnosť vyjadriť sa písomne a bol mu poskytnutý dostatok priestoru na vyjadrenie. Tiež je potrebné konštatovať, že otec bol o termíne pojednávania riadne upovedomený, oznámenie o nariadenom termíne pojednávania prevzal dňa 07.09.2018, nežiadal o odročenie pojednávania, ani jeho predvedenie na pojednávanie. Po preskúmaní spisu dospel odvolací súd k záveru, že námietka otca o porušení jeho práva na spravodlivý proces nie je dôvodná.

7. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie otca proti napadnutej časti rozsudku ako nedôvodné, keď neobstoja jeho tvrdenia uvedené v odvolaní. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením, v ktorom sa súd prvej inštancie riadne vypořiadal so všetkými dôkazmi a skutočnosťami, ktoré boli v konaní predložené a preukázané a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti.

8. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu na určenie výšky výživného na Natáliu, zo strany otca z hľadiska odôvodnených potrieb dieťaťa, príjmov rodičov, ich majetkových pomerov, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov. Čo sú odôvodnené potreby dieťaťa uviedol vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie. V danej prípadе je potrebné zdôrazniť, že T. už v čase podania návrhu bola vo veku 16 rokov a v priebehu konania nadobudla plnoletosť, jej bežné náklady boli už v čase podania návrhu porovnateľné s nákladmi dospeléj osoby, pričom ako študentka strednej školy má výdavky spojené so štúdiom a školskými a mimoškolskými aktivitami. Je potrebné zdôrazniť, že pod odôvodnené potreby dieťaťa patrí i podiel nákladov na bývanie. Nesporne teda náklady na zabezpečenie potrieb T. prevyšujú výšku výživného určenú súdom prvej inštancie. V danom prípade súd prvej inštancie správne vyhodnotil výdavky na dieťa a zohľadnil aj zvýšenie nákladov nástupom do 4. ročníka strednej školy a s tým súvisiacimi ďalšími výdavkami (napr. stužková slávnosť). Rovnako správne postupoval zisťovaním príjmu a pomerov na strane matky, s ktorou T. zdieľa spoločnú domácnosť a posúdením príjmov, pomerov a okolností na strane otca. Tu je potrebné zdôrazniť, že skutočnosť, že otec sa nachádza v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody ho neoslobodzuje od plnenia vyživovacej povinnosti voči jeho dieťaťu, aj plnoletému študujúcemu, ani nie je dôvodom na určenie nižšieho výživného. Odvolací súd poukazuje na ust. § 62 Zákona o rodine a povinnosť rodiča prispievať na výživu svojho dieťaťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť. Otec si musí byť vedomý svojich rodičovských povinností a záväzkov a správať sa zodpovedne, tak, aby bol schopný prispievať na výživu svojho dieťaťa, ktoré je naň odkázané. Nemožno preto akceptovať námietky otca vo vzťahu k výkonu práce a jeho odmene. Odvolací súd neprihládal ani na námietku otca o jeho nemajetnosti, nakoľko z výpisu registra trestov vyplýva, že otcovi bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp. zn. 2T/14/2013 zo dňa 26.05.2014 a rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2To/9/2014 zo dňa 26.11.2014 uložený trest odňatia slobody a okrem iného i trest prepadnutia veci, teda nie prepadnutia majetku. Rovnako nemožno prihládať na argumenty otca o poskytovaní finančných plnení matke a maloletej, keďže ide o plnenia poskytované v priebehu rokov 2011 až 2016 (do podania návrhu), nevzťahujúcich sa na sporné obdobie. Odvolací súd konštatuje, že otec nepreukázal príspevky na výživu T. za obdobie od podania návrhu doposiaľ. K námietke otca týkajúcej sa nadobudnutia plnoletosti T. a s tým spojeným podaním návrhu matkou, odvolací súd udáva, že návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu bol podaný v čase maloletosti T., ktorá v priebehu konania nadobudla plnoletosť a k návrhu matky sa pripojila. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď o danom návrhu rozhodol za súhlasu a účasti plnoletej T.. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o primeranosti určenej výšky výživného na T. zohľadňujúc pomery na strane otca.

9. Správne rozhodol súd prvej inštancie aj o výške zročného výživného za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu prvej inštancie, správne výšku zročného výživného vypočítal a rovnako správne postupoval, keď otcovi umožnil zročné výživné splácať formou mesačných splátok prihládajúc na okolnosti na jeho strane.

10. S poukazom na uvedené, rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).